

Jak zacházet s termostatickou hlavicí po provedeném hydronickém zaregulování topné soustavy.

Termostatické hlavice v dobře hydronicky seřízené soustavě, jsou silným nástrojem k dosažení úspor za teplo při udržení dostatečného tepelného komfortu. Pokud je však budete nesprávně používat, nebude možné těchto úspor dosáhnout a navíc může dojít k snížení tepelného komfortu v některých místnostech. Pokud budete mít hlavice stále na stupeň č. 5, zůstane vytápění Vašeho bytu, případně i domu „zbytečně drahou legrací“. Pokud budete hlavice zbytečně zcela uzavírat, snižujete si tím komfort a tím docílené úspory jsou minimální, nebo žádné.

Zásadní otázkou je, jaká je dosahovaná teplota prostoru v bytech. Projekt je vždy počítán na to, aby bylo možné dosáhnout teplotu v bytě dle platné vyhlášky, tedy obvykle na 20, nebo někdy 21°C teploty prostoru v bytě (koupelny s vlastními radiátory 23°C).

Takto je to dané výpočtem, který zohledňuje platnou legislativu a také nastavenou ekvitermní křivku Vašeho dodavatele tepla. Nicméně abychom zachovali vyšší komfort pro uživatele, počítá projektant hydroniku tak, aby bylo možné dosáhnout teplotu také vyšší, než jak udává legislativa – a to cca 23 až 24°C. Toto by tedy mělo u Vás fungovat a takovou teplotu by mělo být možné dosáhnout, pokud ovšem budou jednotliví uživatelé respektovat návod na používání zaregulovaného systému, který je zde popsán.

To nedůležitější:

1. **Termostatické hlavice nezavírejte zcela**, používejte rozsah nastavení od cca 2,7 do 3,5, max. však do č. 4 (stupně nastavení na termostatické hlavici přibližně odpovídají teplotě prostoru – viz. převodní tabulka na krytu každé hlavice HEIMEIER). Uzavřením hlavice nikdo nic neušetří a naopak to může být příčinou nedostatku tepla v sousedních místnostech, protože prostupem tepla přes zeď či dveřmi v podstatě nutíte radiátor „otevřený“, aby vytápěl i místnosti, ve kterých je radiátor uživatelem uzavřený a tedy mimo provoz. Jeden radiátor nemůže vytopit celý byt a ještě při tom fungovat úsporně. Na to samozřejmě nelze spočítat žádný dům!!!!

Úplné uzavírání hlavice je velkým nešvarem, který nejen že nevede k úspoře tepla, ale dokonce vede v konečném důsledku ke zvýšení platby za teplo. Tento fakt také souvisí s metodikou, podle jaké se provádí rozúčtování tepla. Jediná situace, kdy se dá hovořit o jisté úspoře za teplo úplným uzavřením hlavice, je případ delší nepřítomnosti v bytě (dovolená, min. dva a více po sobě jdoucích dnů). Vaše úspora za teplo, kterou dosáhnete úplným uzavřením hlavice, bude menší, než jak si pravděpodobně představujete (to je dáno i způsobem a metodikou rozúčtování tepla).

Uvědomte si prosím, že pokud budete uzavírat hlavice, nebo je nastavovat mimo doporučený rozsah, snižujete komfort bydlení nejenom sobě, ale také relativně velkou měrou uživatelům sousedních bytů.

2. **Dbejte na to, aby termostatické hlavice nebyly zakryté** (nábytkem, závěsy, záclonami...), nebo ovlivněné teplem jiných spotřebičů, umístěných v jejich bezprostřední místnosti (např. televize apod.). V hlavici je teplotní čidlo, které pro správnou funkci, musí mít správnou informaci o skutečné teplotě v místnosti. Pokud zakrytím zabráníte cirkulaci vzduchu, pak se prostor kolem hlavice ohřeje od radiátoru více, než vzduch uprostřed místnosti – a hlavice samozřejmě začne dříve zavírat radiátor. V takovém případě nebude souhlasit ani orientační tabulka na termostatických hlavících – s převodem nastaveného stupně na stupně celsia. Na toto prostě hlavice nejsou stavěné, musí kolem nich stále proudit vzduch.

3. **Účelem radiátoru v žádném případě není, aby byl celý teplý.** Jeho účelem je, aby předal energii ve formě tepla do místnosti. Když radiátorem proudí odshora teplá voda, předává tato voda své teplo do místnosti a postupně chladne. Pokud vše funguje správně, tedy pokud je vše správně seřizeno, bude radiátor nahoře teplý a dole o mnoho chladnější. Panelové domy jsou počítané většinou na teplotní rozdíl 20°C (v některých případech 15°C).

Předpokládám, že tak tomu je i ve Vašem případě. Tedy pokud je rozdíl teplot mezi horní a spodní částí radiátoru 15 až 20°C, pak je vše naprosto v pořádku, tak to má být.

4. **Teplotní rozdíl mezi krajními žebry nahoře** – tedy v levém horním a pravém horním rohu radiátoru, by naopak měl být co nejmenší, obecně do 3 až max. 5°C. Ovšem pozor, to neplatí, pokud je již místnost částečně nebo zcela natopená a termostatická hlavice začíná přivírat průtok do radiátoru. Vyzkoušejte tuto funkci pouze při poloze hlavice na stupeň č. 5 – nutno však počkat min 30 minut, protože litinové radiátory mají dlouhou setrvačnost a dlouho trvá, než se nahřejí všude, tedy od prvního žebra nahoře až po žebro poslední.

5. **Otázka požadavku na zvednutí tepelného komfortu nad běžnou mez:** obecně lze nastavit teplotu podle Vašeho požadavku, avšak jen v rozmezí jak jsem výše uvedl, na to je celá soustava spočítaná a takto je to pro 99% všech uživatelů více než dostatečné pro dosažení rozumného tepelného komfortu. Můžeme, pokud o to požádáte, provést nad rámec standardního řešení přenastavení stoupačkových armatur a dostat do radiátorů více teplé vody – zvýšit průtoky. Pak se bude předávat více tepla, ale také budete více za teplo platit, resp. více jej spotřebujete. Je tedy otázkou, zda nechat všechny více zaplatit, nebo několika uživatelům raději vysvětlit správné používání termostatických hlavice. Druhá možnost je zvednout topnou křivku, pokud ovšem máte vlastní ekvitermní regulaci. To ale příliš nedoporučuji, to by bylo zcela proti logice úspor za teplo (tento postup se zpravidla používá pouze u domů, kde jsou radiátory špatně dimenzované, resp. poddimenzované - což pravděpodobně není Váš případ).

6. **Pokud budou termostatické hlavice používány, jak je psáno v návodu** a v souladu s upřesněním výše uvedeným, pak bude možné bez problému dosáhnout teplotního komfortu až do 23-24°C. Uvědomte si prosím, že zvednutí teploty v místnosti o 1°C má za následek zvýšení spotřeby tepla až o 6-8%! Tedy při teplotě 24°C namísto 21°C, to znamená zvýšení platby za teplo až o 18-24%.

7. Na konci topné sezóny doporučujeme hlavice otevřít na stupeň č. 5 a ponechat je tak přes celé léto. Prodloužit tím životnost termostatických hlavice a usnadnit zahájení nové topné sezóny, zejména odvětrání soustavy na začátku vytápění.

Otázka případného zavzdušnění radiátorů:

Zaregulováním je obecně vždy poněkud potlačena možnost odvětrávání. Je to z toho důvodu, že zaregulování spočívá principiálně vždy ve škrcení průtoku. Tedy přivření otvoru ve ventilech na potřebnou mez. Všichni jsou zvyklí na ventily, které byly otevřené naplno, tzv. „na plnou díru“, což je velmi zjednodušeně řečeno otvor 5 -12 mm dle dimenze ventilů a na obrovské průtoky v radiátorech, které předají dostatek tepla i když byly mnohdy trvale zčásti zavzdušněné. Po zaregulování jsou ve ventilech otvory pouze 1-3 mm a průtoky jsou 2x až 5 x, v některých případech však i 10x menší. V tomto důsledku je pak mnohem obtížnější docílit posunu vzduchu ze spodních těles do těles horních, které mají odvětrávací ventily. Pokud je radiátor vyspádovaný nedostatečně, pak tam bude vzduch zůstávat vždy – je třeba s tím počítat a rovnou tam osadit odvětrávací ventil. Uvědomte si prosím také, že zejména v domech s přímým připojením na CZT je Váš radiátor přímo spojený s rozvodem po sídlišti. Pokud tedy v sousedním domě nebo na teplárenském zařízení proběhne odstávka s vypuštěním a následným napuštěním vody, dá se předpokládat, že vzduch se následně dostane do různých částí celého rozvodu, tedy možná i do Vašeho domu a vašeho radiátoru. Radiátory, které jsou vyspádované dostatečně, takový problém nemívají, vzduch se přes ně pouze přesune do vyššího patra. Protože o tomto nešvaru v mnoha domech víme, proto na to vždy upozorňuji při osobním jednání, v nabídce i smlouvě o dílo před zahájením akce a také touto formou. Pokud bude problematických těles více, pak navrhuji jejich vytipování a objednání instalace odvětrávacích ventilů – tím je problém trvale a zcela vyřešen.

Pokud i po úplném provedení vyvážení soustavy – tedy finálním seřízením všech regulačních prvků – dochází k některé z uvedených závad, pak nás prosím neváhejte kontaktovat prostřednictvím zástupců Vašeho družstva či SVJ. K problémům a zejména zárukám se vždy stavíme čelem a vyřešíme je vždy k vaší plné spokojenosti.